

**Розвиток критичного мислення студентської молоді
(із досвіду впровадження навчальної дисципліни «Медіаграмотність»
у Херсонському державному університеті)**

Про медіаосвіту викладачі і студенти південного регіону донедавна знали лише з теорії. Реальні кроки до започаткування в одному з найбільших вишів Херсонщини медійної грамотності зроблено після участі викладачів кафедри соціальних комунікацій у проекті «Програма медіаграмотності громадян» (листопад, 2015 р.), організованого Академією української преси, StopFake та IREX за фінансової підтримки глобального фонду миру та безпеки, Міністерства внутрішніх справ і міжнародної торгівлі Канади (DFATD Canada). У результаті проходження дводенного тренінгу з медіаграмотності викладачі набули не лише необхідних теоретичних знань [2]. Надзвичайно важливим став практичний досвід розрізнення механізмів маніпуляції і пропаганди в мас-медіа, опанування навичками критичного мислення, застосування інструментів перевірки інформації.

Апробація навчальної дисципліни «Медіаграмотність» в ХДУ відбулася взимку 2016 року на тренінгах з новинної грамотності, проведених для студентів заочної та денної форм навчання факультету філології та журналістики. Прогнозовано більш обізнаними з технологіями маніпуляцій в медіа стали студенти спеціальності «Журналістика». Проте і вони відзначили, що не знали практичних маркерів пропаганди і фейків, тема мови ворожнечі і дегуманізації виявилася для них новою. Найбільше вплинула на майбутніх акул пера історія геноциду населення Руанди. Усвідомлення того, що пропагандистська діяльність журналістів і редакторів державного мовника Руанди «Радіо і телебачення тисячі пагорбів» (RTLMS), їх екстремістські заяви,

використання в ефірі мови ворожнечі призвели до масової різанини, дало нове розуміння сили і ролі медіа в сучасному світі.

Студенти-філологи, майбутні вчителі української мови і літератури, на тренінгах з медіаграмотності виявилися абсолютно непідготовленою аудиторією. Майже всі теми для них були новими, багато молодих людей пережили шок (наприклад, перегляд відео про те, як журналісти готують замовні журналістські розслідування). Наступного дня учасники тренінгу зауважили, що почали сприймати медійний продукт більш виважено.

Враховуючи відгуки учасників тренінгів з медіаграмотності, а також з огляду на актуальність медіаосвіти українців у період гібридної війни (інформаційна складова якої є визначальною), кафедра соціальних комунікацій запропонувала навчальну дисципліну «Медіаграмотність» до вивчення усіма студентами ХДУ. Ректорат вишу включив цей курс до вибіркової частини на 2016-2017 навчальний рік [1]. Нині триває реєстрація студентів університету на той чи той навчальний курс.

Викладачі кафедри соціальних комунікацій уже почали активно використовувати теми посібника для тренерів «Навчання медіаграмотності громадян» на заняттях зі студентами-журналістами, зокрема під час викладання дисциплін «Журналістська майстерність», «Газетно-журнальні жанри», «Теорія і методика журналістської творчості» тощо.

Література

1. Дисципліни вільного вибору. Медіаграмотність [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1077>
2. Навчання медіаграмотності громадян : посібник для тренерів. – Київ, 2015. – 193 с.